

EMBER EMBERNEK ORVOSA

Ballassa Béni megvakarja kutyája fültövét, és hálás ebtekintettel maga mögött kilép a reggeli utcára. Kedély-állapota kiváló, ennek örül – örül, hogy van minek örülnie, tudniillik számtalanul vannak napjai, amikor depressziósan retteg mindentől, az utcán szédül, fél, hogy elájul, meghal, és csak akkor nyugszik meg, amidőn négy fal közé érkezik. Nem tud mindenkor önmaga orvosa lenni...

A levegő már meleg, de még füttyösen üde, a fák levelein friss pára ragyog. A Dr. Lükő Béla utcán ismét feltűnik a szeszélyesen változó arcú nő. Ma egyenletesen nyugodtak a vonásai, megbocsátóan szép az arca. Vagy korán kelt, vagy jól aludt, állapítja meg Béni. Egymásra pillantanak, majd lelkük mélyén a megfelelő szorongás-adaggal –, hiszen sohasem tudható, mit hoz a következő pillanat – mennek a rájuk váró nap ismeretlen eseményei felé. Elméletek, melyek egyike kimondja, hogy környezetünk az emberi természet *res internáj* á n a k a *res publicába* é s *externába* való totálprojekciója, másika szerint pedig egyetlen eseménytöredékben benne foglaltatik az esemény egésze, igen, mint cseppben a tenger, nos, ezek tőkét kamatoztatva a gyakorlatban, Béni sokszor vizsgálta a reggeleket. S a felfedezett reggeli tünetekből diagnosztizálva *kezelt* e napját, ami annyit tett, mint bizonyos, lehetőleg *vigilens* beavatkozásokkal megakadályozni a keserű anomáliák bekövetkezését. És ha az ember kezel valamit, akkor, a módszerből adódóan, mindig a legsúlyosabbat szeretné elkerülni, következésképp beavatkozása nem nélkülözheti a keményebb, komplikáltabb orvoslást; így aztán bármennyire óvatos, előfordulhat az a szánalmas *iatrogénia*, miszerint a rosszkedv elleni szérummal épp a rosszkedvet oltja magába, vagyis, szóval élve: a fürdővízzel együtt a gyereket is kiönti... Ma azonban minden jót ígér, nincs hát ok a beavatkozásra. Béni meglóbálja kicsi orvosi táskáját, felszabadultan saszszezva (mint egy óvodás!) fordul be a Lenin térre. A tértéglapjának keleti oldalán áll az impozáns kórházépület, homlokzatát büszkén emeli a fák fölé. Akár egy

templom. Béni meghatottságot érez és kicsi bánatot, hiszen tagadhatatlanul létezik még a Gyógyítás Szentsége, sajnos azonban egyre inkább elvész a mindennapi küszködésekben... A kórház előtti parkban ébrednek a verebek. Ebben az országban itt hajnalodik a legkésőbb, ezzel összefüggésben viszont itt még akkor is világos van, amikor másutt már bealkonyult. Örülhet az ittlakó! Nincs szebb dolog a végeknél, hol kikeletkor a sok szép madár szól s homlokodon a vér lecsordul. Ez nem Timișoara, nem Arad, nem Oradea és nem Satu-Mare. Kicsi, de kies hely. A folyóparton szomorúfüzek vannak, van déli part és van északi. Északon magasabbra nőnek a fák és szebbek az emberek. A korareggeli nap piros, bíbor, lila fényeket von az épület fölé. A hajnal egy szép negatív alkony, eszeli ki Béni. Elégedett. Ez az ő napja lesz! Mellemen átfont karokkal fogok ülni, és mint egy előrelátó hadvezér szemlélem néma elégedettséggel a dolgozatom fölött csatázó osztályt!

Béni arra számított, hogy a rafináltan megkonstruált tanulmány, figyelembe véve az osztály emberi értékekkel és gyengeségekkel átszőtt viszonyrendszerét, önmagát fogja érvényre juttatni, előidézve ekképp azokat a nélkülözhetetlen változásokat, melyek lehetővé teszik a hatékonyabb orvosi munkát. A végleges fogalmazvány előtt lapokra feljegyezte kollégáinak nevét, és ide-oda tologatva őket, a következő taktikát rakta ki:

1. A főnök, dr. Szaboleska osztályvezető főorvos, megbéklyózott minden alulról jövő javaslatot, valamint azokat, melyeket nem ő indítványozott, emellett gyűlölte helyettesét, dr. Szikora főorvost, az ellenlábását. Béni tehát a főnöknek átadott dolgozat mellett odaadta Szikora doktornak amaz *negatívját*. Szikora jó szakember, várható, hogy ellenezni fog bizonyos dolgokat, amelyek eredendően pozitívumok és támogatja a negatívság álorcája mögött eleve elvetésre szánt pontokat. A főnök természetesen igent mond Szikora nemjeire és nemet, ragyogva, igenjeire, elfogadva ekként a tanulmány megfelelő értékrendjét.

2. Barbauer elvtárs mindent támogat. Legfőbb törekvése, hogy az őrségváltás idején, amikor a főnök nyug-

díjba megy, átlépve a rangidős Szikorát, belecsücsüljön az osztályvezetői karosszékbe. Fúrta Szikorát és tette a szépet a főnöknek. Mivel azonban az esetleges kudarccal is számolt, hogy mégis Szikora lesz a főnök, igyekvően támogatta őt, és fúrta Szabolcskát. (Végül persze egy nevető harmadik, ráadásul déli lett a főnök, Barbauer a cél előtt csúszott el egy banánhéjon, ugyanis az osztályról évek óta hordta nylon reklámszatyorban a gyógyszereket testvérbátyjának, aki patikus volt a városban, valaki feljelentette, mert Barbauer *tényleg* elcsúszott és a folyosó megtelt az elcsent holmival; a főnökségen eltusolták, de a kinevezése elmaradt.) Béni avval kenyerezte le, hogy tanulmányírás közben engedélyt kért tőle erre, arra, mintha számára ő volna itt az egyedüli főnök. Béni nem volt már zöldfülű, és Barbauer láthatóan meghatódott.

3. Pannácska doktornő meglehetősen okos, előre megjósolta a főnök döntéseit, s így a kezdet kezdetén a jó oldalra állhatott. Ezt később főnöke méltányolta. Kaffka főnövér elvtársnő kikaparta volna a Pannácska nagy és átható szemét, de mivel nem tehetett, igyekezett minduntalan ellentmondani neki, következésképp a másik oldalra állt. Ez bonyolította az ügyeket! A főnök nagymértékben ki volt szolgáltatva a főnövér kényének, istenem, a nővéreké hada és vezérük! – így támogatta a főnövért, aki ezáltal sok olyan dolgot ért el, ami nem volt szándékában, illetve az ellenkezőjét szeretne volna valójában. Itt volt a stratégia legsebezhetőbb pontja...

4. A déliek osztálya is számításba jött. A két osztály között örökös harc dúlt. Az egyik fél tapogatózása bizonyos hadászati kísérletek irányában óhatatlanul elindította a másikat is hasonló terepmokra. Béni *elejtette*, hogy mire készül, a déliek megtudták (mert az ellenség mindenütt jelen van, mint a levegő), megbízatást adtak saját emberüknek egy ugyanolyan tárgyú tanulmány elkészítésére, ez viszontag eljutott a főnök, Szabolcska fülébe, mert neki is megvoltak a hírszerzői, érdeklődni kezdett a Béni tanulmánya *felől*. De hát egy hónapja átadtam önnek, főorvos elvtárs! Akkor holnap megvitatjuk!

A regényírók, hogy éreztessék az időmutató körforgását, az olvasót két perc alatt röpitik át tíz, húsz, harminc éven – de mit tegyünk mi, ha idő van, és nem telik?!

A kórház folyosóin még nem szikkadt föl a linóleum, itt-ott egy-egy csúszásveszélyes folt csillog. Jó, hogy csillog! Az orvosi szoba előtti szakaszon vannak az öltözőszekrények, egy kitárt ajtó leng ide, oda. Az ajtón túl vannak a nők, innen a férfiak. Szabolcska főorvos az orvosi szobában öltözködik. Suhognak a kikeményített köpenyek, nadrágok, sikongnak a papucsok. Ne nyivogtasson, doktor úr! Nem én nyivogtatok, a linóleum nyivog. Barbauer elvtárs sajnálja, hogy nem nőtt nagyobbra; hallgatózik: Pannácska dudorászva hámozza ki magát utcai ruhájából; sok műanyag van: recseg a táskarádió. Barbauer elvtárs egyszerű tréfát eszel ki. Doktornő! – kiált fel izgatottan, csukja be a szekrényajtót, mert kijönnek az egerek! Pannácska visít, irgalmatlanul bevágja a spanyolfalat. Férfiak és nők között a fal lehull. Barbauer elvtárs issza a látványt, issza, issza.

Ezüsttálcán érkeznek a tömjénfüstnél is metafizikusabb illatokkal párolgó feketekávés kelyhek. Jóreggelt, elvtársak! – üdvözli Szabolcska főorvos az osztály dolgozóit. Foglaljanak helyet, fogjuk meg a munka végét! Mutassam meg, Pannácska, hol kell megfogni? (*Derűltség.*) Ballassa elvtárs megint késik; nem várunk rá. Elvtársaim, szomorú bejelentésem van: a déliek kiharcolták az osztályuk átfestéséhez a szükséges anyagi támogatást. Úgy látszik, jobban áll az ő szénájuk. (*Csend.*) Csak akkor kerülhetünk nyeregbe, ha sajátilag boldogulunk. Kaffka főnővér elvtársnő közbeszól: nem gondolja főnök elvtárs, hogy a hír koholt? Megoldjuk! – mondja lelkesedve Barbauer elvtárs, juszt se kérjünk támogatást! Lassabban a testtel, szólal meg Szikora főorvos, a koléga nem gondolhatja komolyan. Talán én fogok festeni? Miért ne! – kardoskodik Barbauer. Kis teste hangtalan remeg. Miért fűrsz engem, Szikora elvtárs!? Nem fűrlak, csak ellenfűrok. Ne csapjunk patáliát, elvtársak!, avatkozik bele a főnök. Te pedig, Barbauer elvtárs, ne ess túlzásokba, a túlzások ideje lejárt. Megfontoltan fogunk határozni, presztízszünket tesszük kockára.

Félénk herold érkezik, jelenti, hogy Ballassa doktor úr a portás fogságában van; a portás új erő, alkalmasint az tévesztette meg, hogy a doktor úr köszönt néki; nem akarja felengedni, a doktor úr meg otthon felejtette a belépőjét és megvesztegetni nem áll szándékában. Miért, megvásárolható volna? Mindenki megvesztegethetetlensége felolvasztható, ha elég magas a hevítési fok. Ezt megvitatják. Egyetértenek. Aztán leküldik Pannácskát mint felmentő seregeket...

Panna doktornő slattyog a folyosón végig, végig. Valaki kilopta egyik fűzőjét (bizonyára az örökösen mókázó Barbauer elvtárs), hófehér PUMÁ-jából, e drága külföldi termékből ki-kivillan rózsaszín zoknis sarka. Elöl a köpenyén a szükségesnél több, az elegendőnél kevesebb a gombok száma [$1 < n < \infty$]. Mikor átmegy az udvaron, az ablakok megtelnek beteg férfifejekkel.

A kiszabadult Béni rohanvást rohan az osztályra. Elkésett. Elkésett a várva várt eseményről. A folyosón már sorfalba álltak a nővérek, várják a nagyvizitet. Szabolcska osztályvezető nem várat magára, pontban kilenckor feltűnik sudár alakja. Mellette Szikora főorvos lépdel vajszerű szerelésben. Ő is magas. Barbauer elvtárs sokkal alacsonyabb, teljesen eltűnik a két főorvos válla mögött, hiába fésüli haját fölfelé egy impozáns hullamba merevítve. A hullámtaréj viszont szépen leng előre, hátra, leng, mint egy bárka – ez kárpótolhatja.

*Lépj be, Mihály, lépj be
a kórterembe!*

zengi a nővérek kara, s Szabolcska belép.

A négy egymásba nyíló szalonban a betegek bizakodón várják az orvosokat. Az egyesben vannak Szabolcska betegek, a kettesben Szikoráéi, a hármásban Barbaueréi; a négyesben vannak a senki betegek. Ezekre a Fennvaló vigyáz, ha meggyógyulnak, neki lesznek hálásak. Jól jártak, gondolja Béni mérgesen. Azon töpreng, vajon ki bérelte fel a portást, bosszantja, hogy újfent elhalasztódott a tanulmány megvitatása, és erre épp ő szolgáltatott ürügyet. Szabolcskát fürkészi, aki betegről betegig mindent számba vesz [zárt intervallum!], röviden, de bátorítólag

beszél, mindenkihez van szava. Icuka nővérke szalad: telefonon keresik a főnököt. *A főfőnökség*, teszi hozzá halkabbra fogva a hangját. Szabolcska gondterhelten távozik. Hja, nehéz egy vezető dolga, ha neki is vannak vezetői! Homlokán párhuzamosak a redők; tetszetős. Hátározott mozdulattal nyúl a telefonkagylóért. Már megint az a gátlástalan, névtelen telefonáló: fenyegetőzik, vádol, állít, kohol, a déliek embere! *Gumă de cîine pe nasul tău !* – csapja le a kagylót Szabolcska. Összeszidja Icu-kát.

De nincs még vége a nehéz perceknek; mélyülnek a redők. A Kohuth elvtárs felesége szintén fenyegetőzik: Mihály, Mihály, meg akarsz gyilkolni?! Na de Elvira! Elismerem, kezem sok helyet bejárt, de *vér nem tapad hozzá!* Miért dőlsz be a rosszindulatú híreszteléseknek? (Azt suttogják, hogy Elvirácskát azért nyitották fel másodszer is, mert gyönyörű *appendicitiszét* sokan szeretnék volna megnézni. Jaj, csak a Kohuth elvtárs fülébe ne jusson!)

Doktor úr, a gyermekemet szemmel verték! Ugyan, kedves, ez ma már nevetséges. Nem szemmelvert, hanem Semmelweis! Nevetnek az igényes tréfán. Lassan szétfoszlanak a komoly felhők, kisimulnak a redők. Doktor úr, nem akar ön a gyermekem atyja lenni? Engemet nem a gólya hozott, kisasszony! Mindenki mosolyog, részese akar lenni a gyógyító derűnek. Fénylő tekintetek követik az osztály dolgozói előtt járó két főorvost. Ők ennek az osztálynak szülői: atyja, anyja. Legszentebb ügyük az egészség. Szikorának ma megjött a menzesze, súgja valaki. Honnan tudod? Olyankor mindig átfesti a haját. Festi? Festi, figyeld meg a hajszálak tövét! Nézd a tövét!

Később Béni a senkiföldjén tevékenykedik, amikor Panna jön érte. Főnökünk hívat. Elindulnak a hosszú folyosón. Talán mégis van reményem!

Jöjjön, Ballassa elvtárs, jöjjön, jöjjön! Pannácska, ha akar, maga is maradjon. Amúgy is feladatokat akarunk kiosztani, nehéz, de nem megoldhatatlan feladatokat. A maguk korosztálya el van kényeztetve, itt az ideje, hogy szembenézzenek a gyógyászat borostásabb arculatával. Panna leül, kinyújtja karcsú lábait. Fűzőtlen PUMÁ-

ján a tekintet megpihen. Beosztjuk magukat éjszakai ügyeletre; Ballassa elvtárs ma kezdi, persze ebédelni hazamehet. A doktornő egy darabig velem fog ügyeletezni, figyelembe vesszük, hogy ő nő, szakaszosan engedjük a mélyvízbe. Szabolcska főorvos felteszi aranykeretes szemüvegét. Jól áll neki. És most néhány szót a Ballassa elvtárs jelentéséről. Megbeszéljük, igen. Azt írja a bevezetőben, olvassuk: A jó megléte kézenfekvő és természetes, mindnyájan örülünk neki, és nincs szükség arra, hogy öngazolásképp üptre, üptre? – állandóan, súgja Béni, üptre fölmutogassuk; teendő elsősorban a rosszal kapcsolatban van. Nos, ebbe belekötnénk, Ballassa elvtárs. Két okból is. Ad egy: általában a hibák azonosak az erényekkel, csak nézőpont kérdése. És az ön nézőpontja, és, hogy is fejezzük ki magunk... Túl fiatalos. Úgy van, Pannácska, már megint fején találta a szöveget – erre még visszatérnénk. Ad kettő: azok, akik be akarnak minket feketíteni, tudjuk, kicsodák, azok előhozakodnak minden szinten, minden fórumon a mi hibáinkkal. Nekünk, ha így van, és így van, nemde bár a pozitívumainkat kell felmutatnunk, hogy azokat látva lássák. A negatívumokkal eleget foglalkozik az ellen. Még tulajdon dolgozóink közül sincs mindenki tisztában eredményeinkkel, illetve azzal, hogy mi erény és mi hiányosság. Kérdezhetnék valamit, főorvos elvtárs? Nem, most nem. Íme, ma értesültünk róla, a déliek pénzt kapnak. Miért? A déliek jobban dolgoznak? Nem dolgoznak jobban. Rosszabbul dolgoznak. A hibákat azonban elhallgatják, az eredményeket fölfűjják. Ki kell mondanunk nyíltan: harcban állunk. Nem elég a jószándék! Pannácska egymásra rakja lábait, az egyik comb a másik árnyéka lesz. Meleg van, árnyékban hűsülni jó volna! Persze mi meszszenenően értékeljük a Ballassa elvtárs pozitív hozzáállását [á!á!á!á!], tenniakarását, elismerjük, vannak a dolgozatában használható javaslatok. Ez a jelentés, vagy nevezzük tanulmánynak, úgy, nevezzük tanulmánynak, de: akkor ebbe még munkát kell fektetni. Közös munkát. Megbeszéljük, továbbgondoljuk, mindenkinek lehetőséget adunk, hogy elmondhassa, ami a szívét nyomja, valami mindig nyomja. De főorvos elvtárs, szeretném kifogásait részletesen... mindjárt a bevezető után tárgyalom

a továbbképzést, itt az osztályon meg lehetne oldani, a közép-kaderek ma újra előtérbe kerülnek... A szakmai fejlődés, Ballassa elvtárs, a mi gondunk. Ezt Hippokratész is kéri tőlünk, s mi letettük az esküt! Tudja, hogy minden csütörtökön tanfolyamot tartunk. Ezt nem tudtam, főorvos elvtárs. Hát ma tartok, legyen ott! De, főorvos elvtárs, ma hétfő! Nem baj, ez a csütörtök hétfőre esik. Mondja Szabolcska. Elégedett. Aranykeretesét Pannácskára villantja. Pannácska PUMÁ-ját szellőzteti.

Béni szomorú ábrázattal lépked a cserfes nővérek, megannyi sugár kardvirág! között.

*Bénike, Bénike
orvoslásod hasztalan!
Meddő a harc,
csak a kudarc,
csak a kudarc!*

Pannácska siet utána, habdájából ki-kicsúszik a lába, rohan: egészségügyi szempont, van néhány deka feleslege. Béni, főnökünk kér, ne feledkezz meg a Jelenléti Ívről! Aztán a nővérekhez fordul, és aláírhatja velük a munka utáni tanfolyam értesítőjét. Mögötte is megszólal a zsongó kar:

*Micsoda kitolás!
Folyton folyvást
tanfolyás!*

Túl szaporák a lépcsőfokok, kényelmi szempont!, az ember kettesével, hármasával veszi őket, miáltal lendületbe jön, immár hatot is átugrik Béni, mint *e g y* szélvész söpör már. Mariska néni észleli a száguldó lavinát (fehér itt minden!), felemelkedik műanyag vödre mellől, kitarja karját, akárha egy kotló. Hopp! A két test lassan a falnak dől. Köszönöm, Mariska néni. És ha már *találkoztunk*, nem tudna egy szekrényt ajánlani, ugyanis nekem... Lesz szekrénye, Bénike, ha megvár. Álljon oda az ajtó mellé. Úgy, mehetünk is, hozza, legyen szíves, azt a seprűt. Akárcsak a fiamat látnám. Az én fiam is egyetemet végzett; ezen persze ma már nincs mit csu-

dálkozni, mert a mi társadalmunk mindenkinek lehetőséget ad a továbbtanuláshoz.

A szobácska egyetlen ablaka a parkra néz. Van egy asztal, két szék, van két szekrény, van egy elfüggönyözött rész, ott a mosdó. Rengeteg virág van, szépek. Én gondozom őket, még a beporzásuk is magam végzem! Üljön le, főzök egy teát. Milyen szomorúan nézi azt a seprűt! Mariska néni, én ebben a falnak dőlt seprűben is csak a rokkantságot látom... Bénike, maga orvos... Nem, nem, Mariska néni, ne nevezzen annak. Orvosnak lenni elsősorban annyi, mint kiűzni magunkból a restséget, a hanyagságot, az igénytelenséget, az önzést, a kicsinyességet, a részrehajlást, a szarháziást... Hány cukorral kéri? Hárommal. Szóval, Bénike, azt akarom mondani, hogy maga orvos, az egészségügy pedig a munkaadója. Tehát e viszony, mert viszony, nem mindig alakul a magunk kedve szerint. Az egészségügy olyan, mint egy szeszélyes, vonzó nő. Őt szolgálni terhes, de nem tehet másként. *Női tenyereken a férfiak sorsvonalala!* Most talán elveszettnek érzi magát, nem baj. Elveszettnek lenni annyit tesz, mint ösztönösen keresni a szilárd pontokat. A hajótörött éber, állandó készenléte nélkülözhetetlen. Ez az én bölcsességem... De, Mariska néni, mi az, hogy elveszett? Mi? Azt hihetné az ember, hogy tehát volt, amikor megvolt. Vagyis vannak szilárd pontok, amelyeket bizvást kereshet. Holott nincsenek. A keserű csalódást épp az szüli, a hit, a remény, hogy most elveszett vagyok, de találhatok valamit, amibe beleragadhatok. Én nem találok semmi kapaszkodót, Mariska néni! Ugye segít nekem, Bénike? – legyen szíves, ha kinyújtaná a kezét, és ragadná meg ezt a gyapjúmatringtongot! Jól van. Én nagyon szeretek kötni, ha akarja, kötök magának is valamit. Azt hiszem, eltalálom az ízlését. Ugye, maga is ragaszkodik a gyapjúhoz, a finom, sodort gyapjút kedveli? A fazon pedig legyen egyszerű, ne legyenek kis csavart minták, lyukacsák, bojtok, sok felesleges fordulat! Nyolc sor patent, egy sima, egy fordított, aztán a fölötte levő sorban fordítva, a patent után pedig egy sor ilyen, egy sor olyan. A nyakát, ha inggel hordja, V-re csinálnám, de lassan apasztok, vagyis korán. Csinál-

hatom két színnel, szeszélyesen egymásbaolvadón, ahogy térképeken az országok. A szálakat jól elkötöm. Ha vastag tüvel dolgozom, egy hét alatt kész leszek. No, készen vagyunk, rááll a keze. Jó sebész lesz magából. Jaj, majdnem elfeledtem, ha itt megfelel magának, adok kulcsot az egyik szekrényhez. Akkor a próbálást is egyszerűbben megoldhatjuk. Viszontlátásra, Bénike. És ne féljen, nem kötöm a hajszálamat a pulóverébe! Vigyázzon a vödörrre!

Pannácska hajol ki az ablakon, mikor Béni észreveszi, már jó ideje integet. Béni, már mindenütt kerestelek, siess föl, röpgyűlést tartunk! Várj meg, Panna! Kérdezni akarok valamit! *F ö l* a lépcsőkön, a fokok pereme *l e* van kopva. Panna, mi jut az eszedbe, ha azt mondom: orvos? Ugyan, Bénike, már megint kezdod! Ez most fontos. Hát mi?! Nyűg és gürc, ezzel szemben pedig a státusz, modor, luxus, elit. És hogy mindezt megszerezd, megfelelőképp kell viselkedned. Vagyis vannak az orvosok, és akik azzá akarnak válni – tülekednek és törekednek. Ember embernek farkasa... De hát miért céloznak látszatokat, Panna? A lényeg más, arról beszélj! A lényeg nem lényeges, Bénike, érted *Bénis!* És mit akarsz azzal a csupporral? A Mariska néni teáscsészéje, nálam maradt. Megint ott ragyog egy csomó cukor az alján, sosem tudom felkavarni, émelyítő az utolsó korty. Mint a búcsú előtti utolsó szeretkezés, dalolja Panna.

A kicsi orvosi szoba zsúfolt. A négyzet alakú asztalt az orvosok és Kaffka elvtársnő ülik körbe, koncentrikusan állnak a nővérek, beteggondozók, műtősök, a falnak, szekrénynek dőlve. Mi történik, tájékozódik halkán Béni. Baj van megint, súgja egy műtős, a déliek átfestik az osztályukat. De mi túlteszünk rajtuk, mindenki föl fogja áldozni szabadnapját, egy napot az osztályért fogunk dolgozni! De hát eddig mindennap az osztályért dolgoztunk! Szabolcska főorvos bosszúsan fölemeli a hangját: ha valakinek véleménye van, mondja el. Jaj, Pannácska, maga áll! Ne álljon! – valaki átadná a helyét. Hagyja, főnök elvtárs, állva jobban tudok figyelni... Igen. Hol is tartottunk? Ja, Szikora elvtárs, te azt mon-

dod: sárga. Ha *a z t* mondd, akkor nem ellenzed a festést. De a sárgát ellenezzük!... Azt kell eldönteni, magyarázza a mütős, mintha rádióban színházi közvetítést, hogy milyen színűek legyünk. A főnök rózsaszín mellett kardoskodik. Hallod, fordul Béni Pannához, rózsaszínű lesz az osztály. Vörösre mégsem festhetik!, mondja a doktornő egykedvűen. Mert a színeknek, emeli fel újból a hangját Szabolcska, de most a nővérekre néz, pszichológiája van. A nővérek zavartalanul sutyorognak. Vajon Szabolcskának milyenje van? *Mindenkinek* láttam, csak az övét nem. Biztosan olyan libegő-lobogó! Tévedsz, aranyos kis frottírja van. Szóval, kellemesebbé, ne vihogjanak kérem! – melegebbé teszi a környezetet, a fűtési számlánk csökkenni fog. Megnyerhetünk egy újabb csatát! Hogy egy példával világítsunk rá: a Szaharában, mint tudjuk, ha lemegy a nap, hideg van. Miért? Mert a Szaharában kietlen a táj, az a gyér thimiánfű, ugye, nem sugall szemnek, agynak semmit! A jelenlévő elvtársak egyetértenek, bólogatnak. Béni jelentkezik: főnök elvtárs, én a beadványomban ehhez kapcsolódó szakmai kérdésekkel is foglalkozom... Ohó, Ballassa elvtárs, nem oda a Buda! Beadványát már tudtunkkal megbeszéltük, erről ennyit. Maga mindig a személyes problémáival hozakodik elő. Most mindjárt előront a szekrényigénylésével! (*Nevetés.*) Szekrényem már van, pulóverem is lesz. Micsoda? Semmi az ég világán, drága főorvos elvtárs! A főnök megy tovább: van még javaslat? Én akkor azt mondanám, lobog Barbauer elvtárs, cseréljük ki az ágy-neműket is, *é s mi* se maradjunk fehérben. Legyen minden rózsaszín, mint a Pannácska zoknija! Ez a cél. Megnézik az említett holmit. Ellenzem, félti Szikora főorvos a vajszerű szerelését. Benne vagyunk! – dönti el a főnök. Végezetül, elvtársak, felhívjuk figyelmüket, tereli vissza beosztottjait Szabolcska, hogy a héten véget ér az egészségügyi dolgozók számára meghirdetett véradási kampány. A déliek értesüléseink szerint jobban állnak. Van viszont időnk pótolni a lemaradást. Ne feledjék, harcban állunk, a kórház örökös harcszíntere a gyógyászoknak. És mi kell a harchoz, elvtársaim? Vér, vér, vér! Mindenkitől képességei szerint. Befejeztük. (*Taps.*)

Dalolva távozik a nővéreké kara:

Micsoda kitolás!

Folyton folyvást

véradás!

Barbauer elvtárs a folyosón a távozó Pannácska elé toppan. Doktornő, a cipőfűzője nálam van, engedje meg, hadd fűzöm be a PUMÁ-ját! S máris féltérde ereszkedik, miközben zsebéből előhúzza a fehér madzagot. Két ujjá közé csípteti, s leleményesen vezeti a lyukakban, mintegy bevarrja a leffegő nyelvet. A gáláns, de kénytelen testtartást halk nyögdécskék kísérik. *Genuss mässig, Bewegung lächerlich.* Később lelkendezve magyarázza Szabolcskának: de főnök, esküszöm, még a PUMÁ-jának is varázsos illata van!... Béni szakítja félbe az ígéretesnek induló társalgást. Főorvos elvtárs, akkor én megyek ebédelni. Persze, persze, kolléga, mindenki hazamegy. Ja, maga ügyeletes. Hát csak siessen vissza, megy az idő!

Dr. Szabolcska osztályvezetővel az élen együtt távoznak az osztály orvosai. Mert bár befelé vitáznak, kifelé egységesek ők! Ha vannak is nézeteltérések, nincsenek kibékíthetetlen ellentétek, kibékíthetetlen ellentmondások nem léteznek. Viták lehetnek, konfliktus nincs!

A kapunál a portás szolgálatkészen szalutál a kis kollektívának. A férfiak előreengedik Pannácskát, aztán tanácstalanul toporognak. Dr. Szabolcska osztvez. egy kedves gesztussal int beosztottjainak: csak elhalálózási sorrendben, elvtársak! Nevetnek. Barbauer stréberül kilép, Szikora összeütközik Bénivel, mindketten hátralépnek, nem tudják eldönteni, hogy ilyen sorrend esetében mi számít udvariasnak.

Pannácska nem lakik messze, egy darabig Bénivel mennek beszélgetve. Ugyan, Bénike, minek töröd magad!? Béni gyámoltalanul néz rá, nem szól semmit. Tudod, magyarázza Panna, kicsi a mi osztályunk, kicsike célok forgatják a fogaskerekeket. Szétmenne minden, ha valami nagyba kezdenénk... Hát szia, könnyű ügyeletes! Szia!

Később, már túl az ebéden, Béni újból a kórház felé baktat. Hirtelen feltűnik előtte a reggeli nő, alkalmasint most tér haza a munkájából. Vajon hol dolgozik? Egyáltalán mit tudok róla? Talán most... Kilép, utoléri a nőt, meg akarja szólítani, a nő megrémül, aztán olyan ellenségesen néz rá, hogy Béni szótlanul továbbsiet.

De amikor a nő az ijedtről az ellenségesen elutasítóra váltotta az arcát, keletkezett egy rés, amin Ballassa Béni ifjú orvos bepillantott. És parttalan kiszolgáltatottságot látott és az esendő félelmet, hogy amazt észreveszik, ugyanakkor pedig ott volt a vágy, a hívás, vegyék már észre, édes istenem! – s valaki önfeladón társuljon be, legyen társ. És láthatta a napját, a kórházat, az osztályt, egész életét. És önmagát, amint derűs arccal kikönyököl, és valami biztatót mond...